

ЕКО ШКОЛА

Примарна селекција отпада у
школском узрасту

- искуства и постигнути
резултати

Град Чачак - Како је све почело....

- На иницијативу тадашњег менаџмента ЈКП “Комуналац”, примарна селекција отпада у Чачку почела је да се спроводи **2005. године**. Од 2008. године обухваћена је територија целог града, односно 80% привреде и 65% града.
- У почетку коришћене су канте: **зелена** – била је предвиђена за мокри и **плава** за суви отпад.
- Данас, уместо канти, грађани добијају црне вреће и у те вреће одлажу суви отпад, отпад који може да се рециклира.

Republika Srbija
Ministarstvo zaštite
životne sredine

AMBASADORI ODŽIVOG
RAZVOJA I ŽIVOTNE SREDINE
ENVIRONMENTAL AMBASSADORS
FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Eco-Schools

Почеци у нашој школи и нашој ОКОЛИНИ...

- Наша школа се налази на периферији града и до пре четири године није била обухваћена примарном селекцијом отпада.
- **У нашој школи активности везане за примарну селекцију отпада заживеле су почетком школске 2013/14. године.**
- У почетку смо имали жичане контејнере испред школе који су били предвиђени за одлагање сувог отпада.

ЕКО ШКОЛА – област рада: Примарна селекција отпада

Постављени циљеви:

1. Развијање свести о значају управљања отпадом
2. Створити навику за правилно одлагање отпада
3. Мотивисати ученике и становништво да селекују отпад

Посетили смо ЈКП “Комуналац”, а затим смо организовали акцију чишћења околине школе.

Republika Srbija
Ministarstvo zaštite
životne sredine

AMBASADORI ODŽIVOG
RAZVOJA I ŽIVOTNE SREDINE
ENVIRONMENTAL AMBASSADORS
FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Сваке године скупљамо тетра пак амбалажу, а на конкурс у јуну 2014.године наш ђак је за скулптуру ПАС освојио и награду – БИЦИКЛ

Republika Srbija
Ministarstvo zaštite
životne sredine

AMBASADORI ODŽIVOG
RAZVOJA I ŽIVOTNE SREDINE
ENVIRONMENTAL AMBASSADORS
FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Eco-Schools

Следеће, 2014. године, уз помоћ Градске управе града Чачка набавили смо канте за селективно одлагање отпада у нашој школи, а у оквиру Школског фестивала направили смо и изложбу ученичких радова.

Сваке године одвојено скупљамо и пластику,
а стари искоришћени папир и уџбенике
одвајамо у стари папир

- Ученике упознајемо са чињеницом да пластика настаје од нафте.
- Подсећамо ученике да научници процењују да су садашње резерве нафте довољне за наредних 30 година.
- Сарађујемо са д.о.о, "MIZZONI PAPIR" рециклером из Чачка.
- На крају сваке школске године, сакупљену пластику предајемо.

Значај рециклаже представљамо и кроз наставне садржаје

– пример: математика

- **За једну тону папира потребно је посећи 17 стабала.** А) Колико је потребно посећи да би се добило три тоне папира? Б) Измери колико су тешке твоје књиге и свеске.
- **Један килограм скупљене пластике кошта 15 динара.** Лопта кошта 180 динара. Колико килограма пластике је потребно скупити?
- Измери колико је тешка једна пластична флаша. Колико пластичних флаша је потребно да би се скупио један килограм пластике?
- * Подсећамо ученике да **рециклирањем се смањује и површина депонија.**
- **Пример добре образовно-васпитне праксе “Час за углед 2” - ЕДУКА**

У **јуну 2015. године** са радницима ЈКП “Комуналац” организовали смо акцију, желећи да се и у нашем крају организује примарна селекција отпада. Почев **од 5. јуна 2015. године**, сваког уторка наши суграђани који живе у околини школе могу да избаце из својих кућа суви отпад (пластику, тетрапак, папир, картон, лименке, тканину), а специјални камион одвози отпад у **ТРАНСФЕР СТАНИЦУ**.

Тренутна ситуација у Чачку

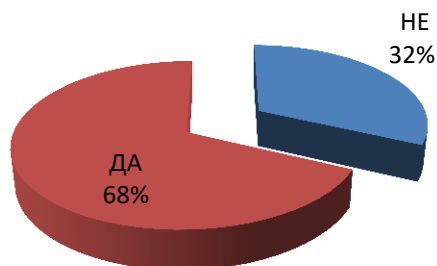
- У Чачку се према подацима из 2016. године на рециклажу шаље укупно 6,5% отпада што је око 2000 т (тачније 1998 т 300 кг).
- У односу на претходне године проценат се повећао, раније је износио између 2% и 3%.
- Ове јесени, након две године од увођења примарне селекције отпада, ученици наше школе су анкетирали суграђане који живе у околини школе. Ученици осмог разреда су учествовали у обради добијених резултата.

Испитивање је обухватило 72 домаћинства у Месној заједници Свети Сава, Чачак. Испитивање је обављено почетком октобра 2017.

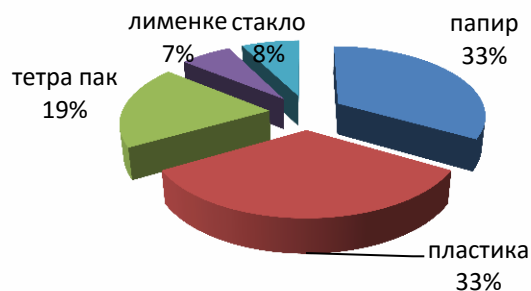
Да ли редовно добијате црне
вреће од ЈКП "Комуналца"?

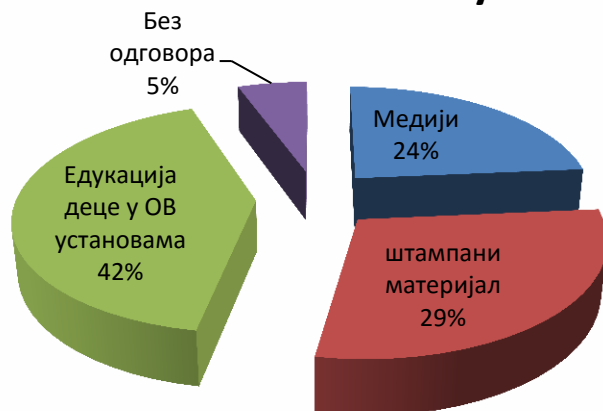
Колико пута месечно Ваше
домаћинство напуни црне
вреће отпадом?

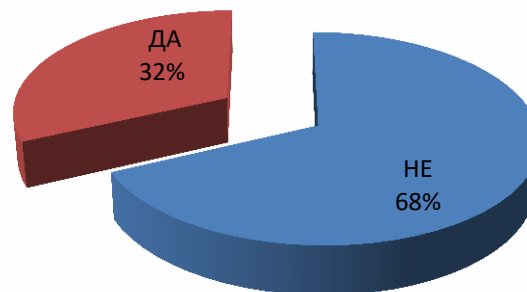
Која врста рециклажног отпада је најзаступљенија у Вашем домаћинству?

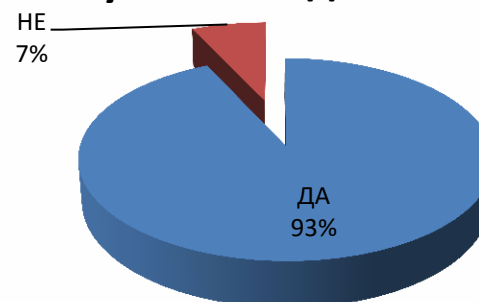
Који је најбољи начин едукације становништва по Вашем мишљењу?

Да ли Вам недостају информације везане за примарну селекцију отпада?

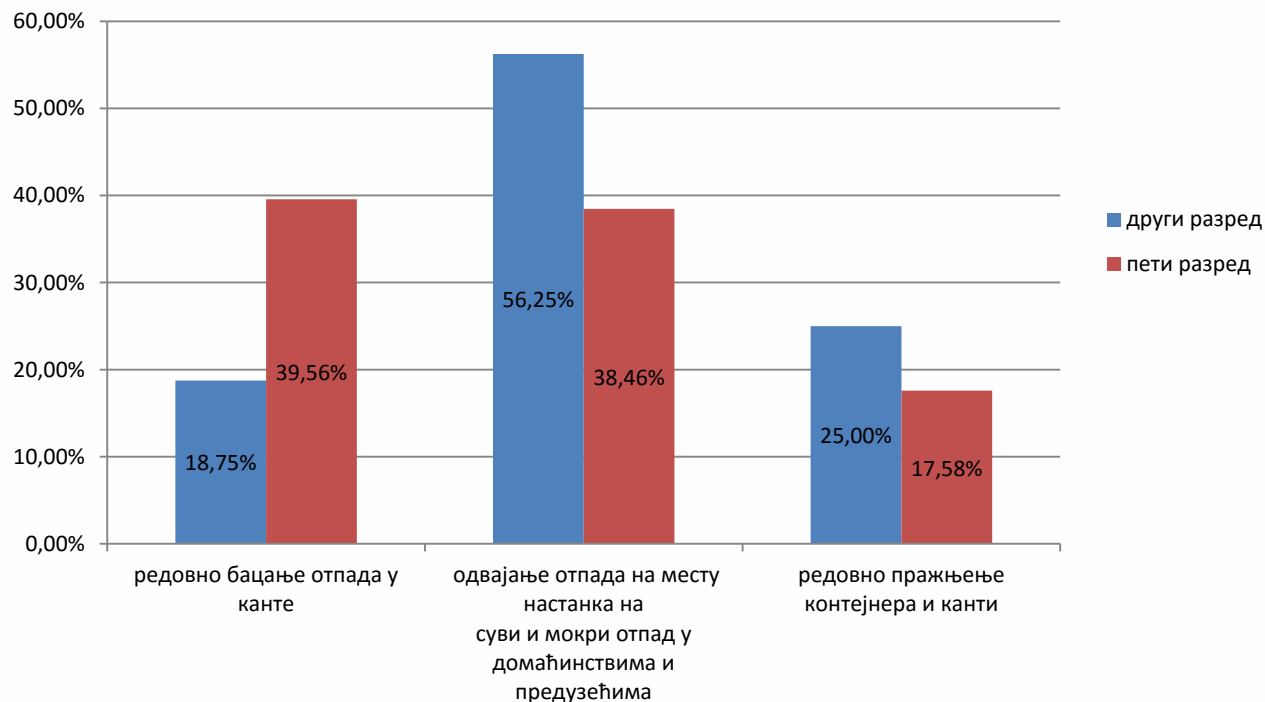
Да ли се трудите да утичете на Вашу децу да и она разврставају кућни отпад?

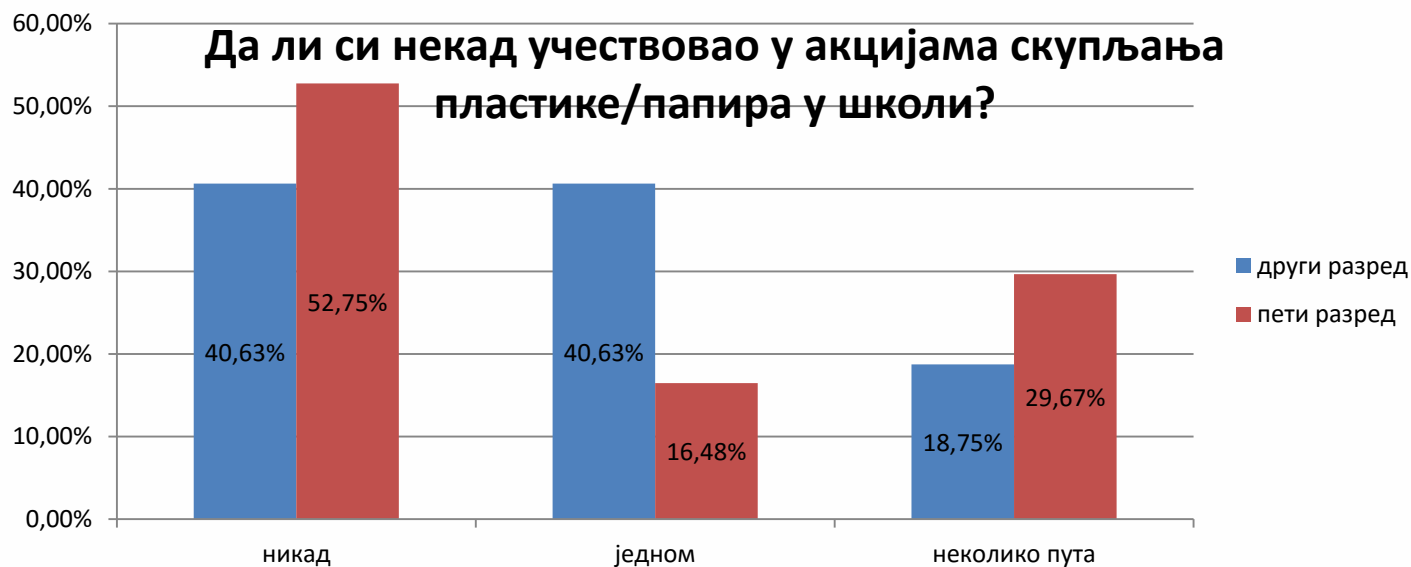
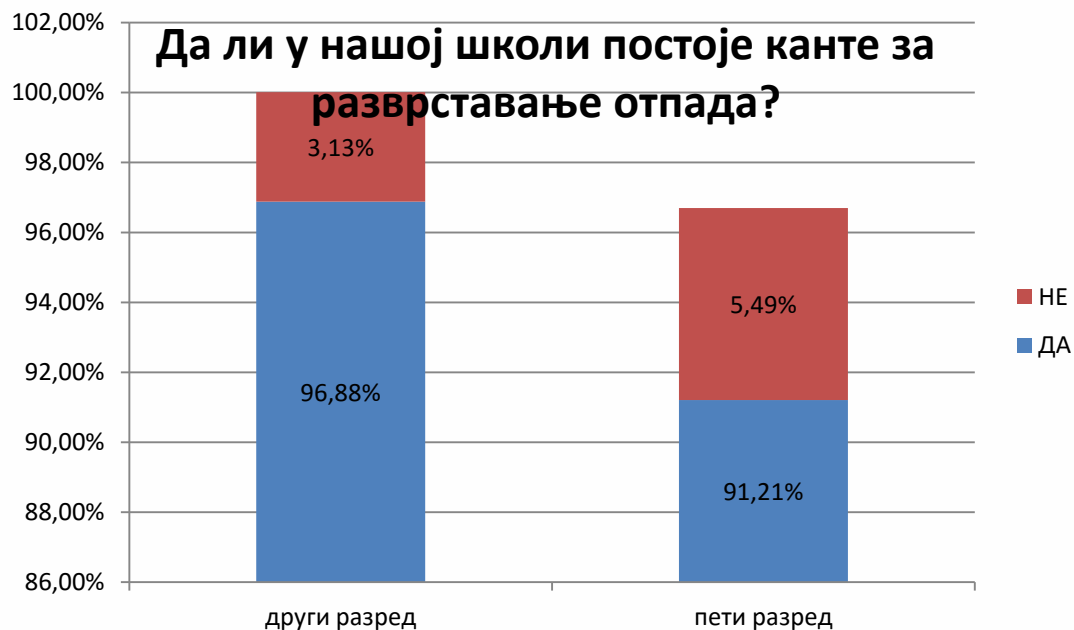
У овом истраживању учествовали су ученици **другог разреда (32)** који су током **првог разреда били ангажовани у бројним еколошким активностима (плава колона)** и ученици петог разреда (91) који су током досадашњег школовања били обухваћени искључиво редовном наставом (негде око 10% је похађало еколошку секцију током трећег и четвртог разреда).

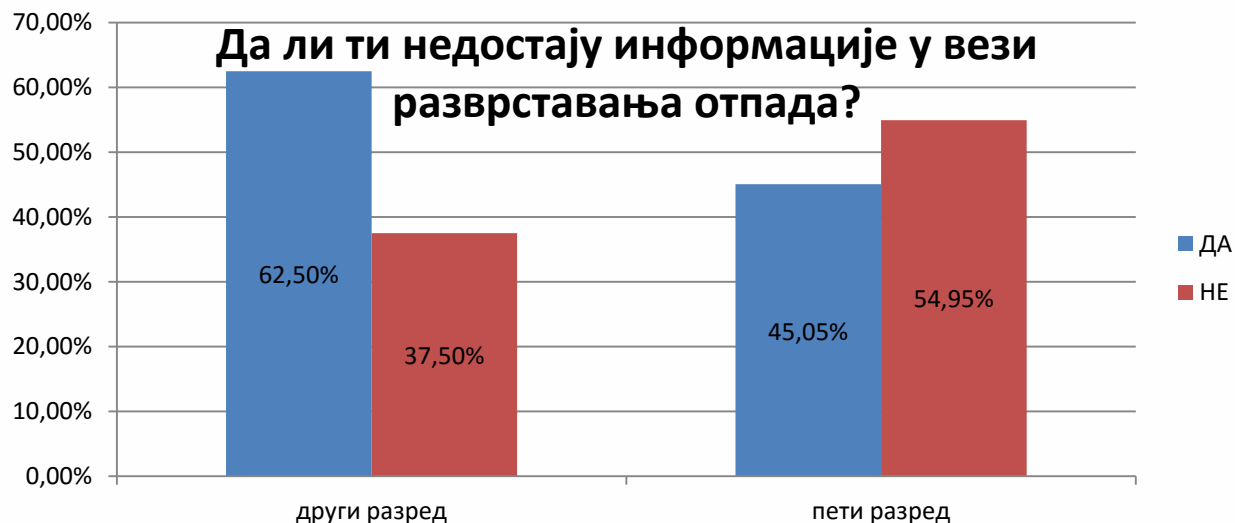
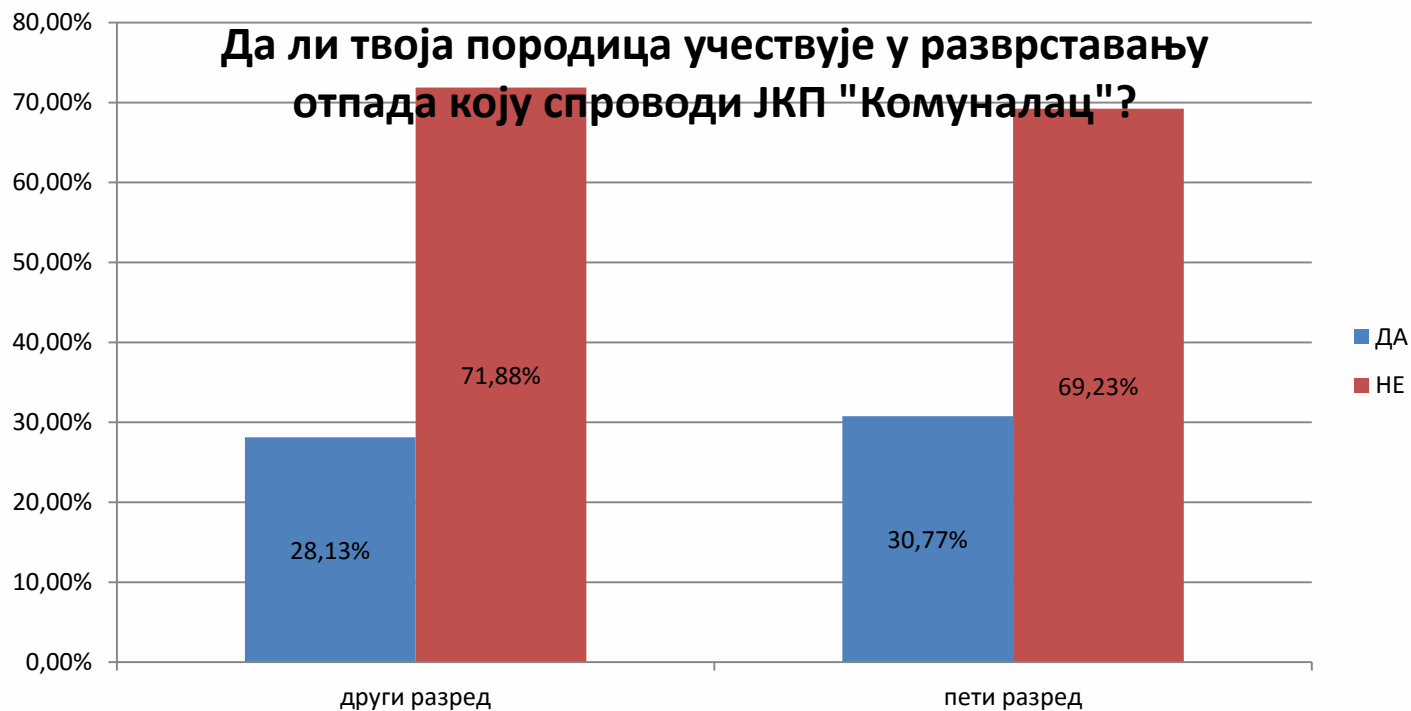
Анкетирање је обављено током октобра 2017. године у ОШ “Свети Сава”.

Шта, по твом, мишљењу, значи примарна селекција отпада?

Заинтересовани ученици 7. и 8. разреда имали су прилику да **6. новембра** присуствују видео конференцији. Уз помоћ савремене ИКТ могли су да размене искуства и мишљења са својим вршњацима **из ЕКО школе „Лисковец“ из Фрајдеј- Мистека (Frýdek-Místek, Чешка)**. Тог дана наши ученици су могли да сазнају на ком нивоу је њихово знање енглеског језика, како живе њихови вршњаци у Чешкој, али и каква су њихова искуства по питању примарне селекције отпада.

Закључак:

- **1) Већи део становништва (55%) редовно у свом домаћинству селектује отпад користећи црне вреће које добијају од ЈКП “Комуналца”;**
- 2) Већина акетираних (68%) сматра да имају довољно информација у вези примарне селекције отпада;
- 3) Најчешћа врста рециклажног отпада је папир/картон и пластика;
- **4) Анкетирано становништво сматра да је за разумевање значаја примарне селекције отпада и њену примену веома битна едукација деце у ОБ установама;**
- 5) Велики број анкетираних се труди да својим примером утиче да и њихова деца у домаћинству правилно разврставају и одлажу отпад;
- 6) Ученици су кроз редовно школовање у недовољној мери обавештени о појму и значају примарне селекције отпада;
- 7) Ученици су свесни да им недостају знања о примарној селекцији отпада;
- **8) Кроз разноврсне ваннаставне активности могуће је проширити сазнања о примарној селекцији отпада;**
- **9) Ученици су заинтересовани за размену искустава са вршњацима из других држава;**

У креирању ове презентације посебну захвалност дугујемо Бранкици Симић, представнику ЈКП “Комуналац” као и члановима ЕКО-ОДБОРА, наставницима и ученицима који вредно раде на уређењу животне средине наше школе и околине.

**ХВАЛА НА
ПАЖЊИ!**

